

همایش علمی پژوهشی فقه و حقوق اسلامی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با حمایت معنوی مرکز علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی شماره مجوز: ۹۸/۲۳۵۱-۷۸۸۶۴
سال برگزاری همایش: ۱۳۹۸ شماره مقاله: ۱۱۹۵/۵۳۰ رده بندی کنگره: ی ۱۰/۱/۲

نقش مدیران بانک ها در پیشگیری از فساد اقتصادی

در نظام بانکداری اسلامی

آریا عزیزی

کارشناس ارشد حقوق بین الملل

مدیریت شعب موسسه اعتباری کوثر استان کرمانشاه

چکیده

فساد اقتصادی در نظام بانکی ایران یکی از جرایم اقتصادی شایع در چند دهه اخیر در ایران بوده است و با توجه به رشد روز افزون آن در فضای پولی و اقتصادی کشور لزوم پیشگیری از این جرم را بیش از پیش مشخص می نماید. بانک ها با اعتقاد به این حقیقت که امروزه فساد در صور گوناگون آن نظیر رشوه، پولشویی، تقلب، اختلاس، تبانی و کسب امتیازات خاص، به صورت سیستمی در حال شکل گیری است، با ملحوظ نظر داشتن چهار حوزه اصلی تاثیرگذار در ایجاد و گسترش فساد در نظام بانکی کشور شامل عدم شفافیت در مراودات مالی و تبادلات بانکی، نظارت بانکی و چالش های آن، چالش های پیشروی بازار غیرمتشکل پولی و ناکارآمدی سیستم های اطلاعاتی بین دستگاه ها، با به کارگیری فناوری های نوین و توسعه زیرساخت های اطلاعاتی و نظارتی در راستای نظارت دقیق و همه جانبه بر عملیات بانکی، حصول اطمینان از رعایت استانداردها و ضوابط، تطبیق عملیات بانکداری با ضوابط مبارزه با پولشویی و پرهیز از اقدامات بازارشکنانه، اهتمام ویژه ای در مبارزه با عوامل موثر در مفساد اقتصادی در حوزه پولی و مالی می توانند با موفقیت در این مسیولیت

خطیر، تلاش بی شایبه و همه جانبه ای را برای ایجاد اشراف و حاکمیت مناسب در بانک ها ایجاد نمایند. اقتصاد دولتی و درآمدهای هنگفت نفتی از نبود سازوکارهای مناسب برای کنترل دخل و خرج دولت ها، از جمله موارد تسهیل کننده فسادهای مالی است که با گذشت سه دهه همچنان راه را برای سوءاستفاده کنندگان باز گذاشته است. با نگاهی به تاریخچه فسادهای اقتصادی در کشور درمی یابیم که ریشه فساد در کشور از گذشته های دور وجود داشته است، اما هیچیک توان رقابت با فسادهای اقتصادی معاصر کشور را ندارند؛ فسادهایی که دیگر آنقدر گسترده شده است که حتی در ادبیات کلامی روزمره نیز به صورت لطیفه ردوبدل می شود. سیستم بانکی معمولاً پای ثابت اختلاس های کشور است و هر از چندگاهی که خبری در مورد اختلاس ها منتشر می شود نام یکی از بانک ها در میان است که بسیاری از کارشناسان ضعف نظارتی مفرط بانکی را مهمترین عامل اختلاس های بانکی می دانند.

واژگان کلیدی: مدیران بانک، فساد اقتصادی، بانکداری اسلامی، اختلاس

مقدمه

یکی از موضوعاتی مهمی که سبب شکل گیری اختلاس های کلان می شود، بحث عدم وجود شفافیت اطلاعات است و شفافیت اطلاعات ناظر بر این است که تمامی اقدامات مجموعه های مختلف اجرایی به ویژه مجموعه های اقتصادی به نحوی عمل کنند که امکان رصد و رویت آن توسط دستگاه های نظارتی فراهم شود. امروز در کشورهای مختلف نرم افزارهایی ایجاد کرده اند که به صورت آنلاین و برخط ریز اطلاعات را بررسی می کنند، بنابراین باید هر تراکنش، اقدام و تصمیمات اتخاذی به صورت آنلاین انجام شود. تفاوت نظارت پس از تهیه صورت های مالی و حین عملیات این است که در نظارت حین عملیات، بانک مرکزی بر هر گونه تخلف اشراف کامل پیدا می کند. در نظام شفاف سازی، هر شهروند باید خوداظهاری داشته باشد و در سیستم هدایت، کنترل و نظارت باید تمام داده ها و ستاده ها ثبت و قابل رصد شود و به نوعی FATF بومی و داخلی را با استانداردسازی بانک ها برقرار کنیم، تا نگاه غنی ابتدای انقلاب اسلامی مبنی بر اینکه که "از کجا آورده